

LJUBLJANSKI
ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1930.

Ljubljana, 5. novembra 1930.

Štev. 9.

66.

GREGORIJ,

po božji in apostolske stolice milosti
škof ljubljanski,vsem vernikom svoje škofije pozdrav
in blagoslov v imenu troedinega Boga!

Nedoumljiva so pota božje Previdnosti, ki so me pripeljala v ljubljansko škofijo za naslednika enega največjih in najzaslužnejših ljubljanskih škofov, nepozabnega dr. Antona Bonaventure Jegliča, neustrašenega borca božjega, pravega slovenskega Makabejca. Ohranite v spominu njegove zadnje opomine, ki vam jih je dal v svojem poslovnem pismu koncem meseca julija. Njegove mnoge žrtve, ki jih je v nad 50 letnem škofovanju v vašo večno in časno korist prenašal, mu povračujte s hvaležno molitvijo.

S strahom sem prevzel škofovsko palico iz rok svojega prednika. Pogum in zaupanje mi vzbuja beseda sv. Pavla: »Sveti Duh vas je postavil za škofo, da vodite Cerkev božjo« (Apd 20, 28). Ako je Sveti Duh, ki ohranja in vodi Cerkev božjo vsa stoletja skozi vse viharje, tisti, ki postavlja škofo po posredovanju poglavarja Cerkve, rimskega papeža, potem bo isti Sveti Duh svoje škofo vodil, razsvetljeval, s svojo zmagovito milostjo podpiral pri odgovornem delu na čelu škofije. V tem trdnem

zaupanju v moč in podporo Svetega Duha pošiljam danes prvič vsem ljubljenim vernikom nadpastirski blagoslov; zlasti velja ta prvi blagoslov nedolžnim dušam otrok, mladini v njenih bojih in pa bolnikom v njihovem trpljenju.

— Ko stopam prvič pred vas, si stavljam vprašanje: kakšno nalogo daje Bog katoliškemu škofu med verniki. Na to vprašanje sem iskal odgovora v sv. pismu, in kar sem v božji besedi našel, vam hočem v svojem prvem pastirskem pismu predložiti.

1.

Škofje so nasledniki apostolov, imajo torej iste dolžnosti in isto oblast, katero je Jezus, božji Učenik, dal apostolom, ki si jih je bil izbral, da bodo po njegovem vnebohodu nadaljevali odrešilno delo med človeštvom. Škof je potemtakem božji odposlanec. »Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošljem« (Jan 20, 21), je rekel Sin božji apostolom. In poslednja njegova beseda na zemlji je bil ukaz: »Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Pojdite torej in učite vse narode« (Mt 28, 18, 19). V ljubezni Očetovi in oblasti božji pošilja Jezus apostole in njihove naslednike med vse narode sveta in vseh časov do konca dni. Iz usmiljene ljubezni do padlega človeka je poslal nebeški Oče svojega Sina na svet za Odrešenika, iz iste ljubezni pošilja Sin božji apostole in škofo, da rešujejo duše vseh ljudi. V vrhovni božji oblasti, ki je neodvisna od vsake človeške moči in oblasti, ima Jezus pravico pošiljati apostole in škofo v vse kraje, med vse narode, da oznanjujejo njegov evangelij, njegovo resnico. Apostoli so izvršili poslednji Jezusov ukaz. V svesti si tega božjega poslanstva so šli in učili ne meneč se za jezo farizejev, za sovraštvo paganov in za prepoved zemskih oblastnikov. Zavedali so se, da so namestniki nevidnega Zveličarja, v njegovem imenu so govorili, učili, ozdravljali. Kdor jih je sprejel, je sprejel Jezusa po njegovi besedi: »Kdor vas sprejme, mene sprejme« (Mt 10, 40). Kdor jih ni sprejel, storili so kakor jim je Jezus naročil: »Kjer vas kdo ne bo sprejel in ne bo poslušal vaših besed, pojdite iz tiste hiše ali iz tistega mesta in otresite prah s svojih nog. Resnično, povem vam: Lažje bo na sodni dan zemlji sodomski in gomorski ko tistemu mestu« (Mt 10, 14, 15). Po Jezusovem naročilu so se ravnali apostoli in škofje do danes. Na Jezusa so se sklicevali, v njegovem imenu vršili svoje poslanstvo v ugodnih in neugodnih razmerah.

S sv. Pavlom so govorili in opominjali: »Za Kristusa smo poslani, kakor da Bog opominja po nas. Prosimo za Kristusa: Spravite se z Bogom« (2 Kor 5, 20. 21).

Kot božjega odposlanca me torej sprejmite, dragi verniki. Od Boga poslan prihajam k vam »odbran za blagovest božjo« (Rimlj 1, 1), da vas učim, svarim, opominjam, vam kažem pot v nebesa po Jezusu, ki je pot in resnica in življenje (Jan 14, 6).

2.

Ko je božji Učenik razposlal apostole, jim je naročil: »Gredé pa oznanjajte: Približalo se je nebeško kraljestvo« (Mt 10, 7). Apostoli kot odposlanci božji so oznanjevalci nebeškega kraljestva in to so tudi škofje. Kraljestvo božje morajo oznanjati, razširjati in utrjevati, da bo tudi v vsaki posamezni duši tako trdno, da ga vrata peklena ne bodo premagala. Kakor je Kristus Gospod o sebi rekel, tako velja o vsakem škofu, da mora oznanjevati božje kraljestvo, ker za to je poslan (Lk 4, 43).

Kakšno je to božje kraljestvo, čigar oznanjevalci so škofje? Duhovno je, kakor piše sv. Pavel Rimljanom: »Kraljestvo božje ni jed in pijača, ampak pravičnost in mir in veselje v Svetem Duhu« (Rimlj 14, 17). V nas samih, v našem mišljenju in hotenju mora vladati duh Kristusov, ki vodi in napolnjuje njegovo duhovno kraljestvo, ki »ni od tega sveta« (Jan 18, 36). Duh Kristusovega kraljestva je povsem nasproten duhu in nazorom tega sveta. Kristus je blagroval uboge v duhu, ne pa bogatinov in tistih, ki hrepene zgolj le po bogastvu; blagroval krotke, ne pa maščevalnih; žalostne, ne pa razuzdanemu veselju udanih; usmiljene, ne pa trdosrčnih sebičnežev; blagroval je čiste duše, ne pa tistih, ki v poželjivosti iščejo sreče; miroljubne, ne pa jezavih, ki sovraštvo sejejo; blagroval je vse, ki po pravici stremijo, ki zaradi pravice preganjanje trpijo, gorje pa je klical na one, ki krivico delajo in si krivično premoženje pridobivajo. V osmerih blagih je jedro duha, ki naj vlada v kraljestvu božjem t. j. v dušah in srcih vernikov. Apostolov in škofov dolžnost je, ta bistvena načela Kristusova razlagati, polagati vernikom v srca dotlej, da v njihovih dušah zavlada duh Kristusov.

Predvsem mora kraljestvo božje biti v naših dušah, a ne samo tam. Duh Kristusov, ki živi v naših dušah, nas priganja, da vse zunanje življenje uredimo po njegovih

načelih t. j. po zapovedih božjih in cerkvenih. V dejanju, v življenju po zapovedih se kaže in udeleži kraljestvo božje, ki ni nekaj mrtvega, ampak živa sila božjega duha, katera nas vodi in goni. »Ne vsak, kdor mi pravi: ‚Gospod, Gospod‘, pojde v nebeško kraljestvo; temveč kdor spolnjuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo« (Mt 7, 21). Apostoli in škofje se torej ne smejo prej zadovoljiti, dokler ne privedejo vernikov do resničnega krščanskega življenja, da dejansko vršijo zveličavne kreposti.

Za tako življenje so naše lastne moči prešibke. Zaradi tega nam pomaga Kristus, ki daje z dejansko milostjo rast dobremu semenu, katerega sejejo apostoli v naše duše. »Božje kraljestvo namreč ni v besedi, ampak v moči« (1 Kor 4, 20), v moči božje milosti.

Škofova dolžnost je, da božje kraljestvo v svoji škofiji utrjuje, da postajajo vsi, mladina in odrasli, vsak dan boljši, stanovitejši in zvestejši kristjani, kar pomeni: pristaši Kristusovi. V ta namen dela, uči, vzpodbuja in moli! O, da bi naše ljudstvo spoznalo božje kraljestvo in se ga z vso vnemo oklenilo, da bi se nikdar nad njim ne izpolnila grožnja, katero je moral Jezus izreči nad judovskim ljudstvom: »Zatorej vam pravim, da se vam bo kraljestvo božje vzelo in dalo ljudstvu, ki bo dajalo njegove sadove« (Mt 21, 43).

5.

Apostoli, Kristusovi odposlanci, so prinašalci miru. Tako jim je Gospod naročil: »Ko stopite v hišo, jo pozdravite. In če bo hiša vredna, naj pride nad njo vaš mir; če pa ne bo vredna, naj se vaš mir povrne k vam« (Mt 10, 12. 13). In apostoli so nesli po vsem svetu mir, katerega jim je Jezus zapustil in dal, kakor ga svet ne more dati (Jan 14, 27). Za apostoli so že skoro dva tisoč let škofje prinašalci Kristusovega miru. Mir je namreč prva beseda v božjem kraljestvu, katero oznanjujejo. V čem je Kristusov mir? V mirni vesti; v zavesti, da se nismo pregrešili zoper nobeno zapoved. Ako je vest mirna, potem veljajo za nas Gospodove besede: »Vaše srce naj se ne vznemirja in plaši« (Jan 14, 27). V vesti pa je tedaj mir, kadar vse zapovedi božje in cerkvene izpolnjujemo, niti ene radovoljno ne prestopimo, zlasti ne v važni stvari, kar bi bil smrten greh. Le tedaj bo vladal mir tudi med ljudmi, kadar bo vsak v

svoji vesti nosil mir, ker božja zapoved zaukazuje pravičnost in ljubezen, prepoveduje pa krivico, jezo, nevoščljivost in prepir.

A tega miru nam Bog ne da v naročje kakor zrelo sadje, ta mir si moramo priboriti sami. Prvi korak k miru je pokora. Kristus sam je v prvi svoji pridigi pokazal to pot k miru kot prvo in najpotrebnejše: »Delajte pokoro, zakaj nebeško kraljestvo se je približalo« (Mt 4, 17). Brez pokore ne moremo odstraniti grehov iz duše. Dokler pa tega ne storimo, miru ni in ne more biti v nas. Da si pa pridobljeni mir ohranimo, je treba boja. V istem poglavju, kjer pripoveduje sv. Matej, kako je Gospod Jezus poslal apostole kot oznanjevalce in prinašalce miru, je zapisal navidezno vprav nasprotno Jezusovo besedo: »Ne mislite, da sem prišel za to, da prinesem na zemljo mir; nisem prišel, da prinesem mir, ampak meč« (Mt 10, 34). Meč pomeni boj, borbo na življenje in smrt. Kjer pa taka borba vlada, vendar ni miru? Vidite, dragi verniki, ako si hočemo ohraniti mir, se moramo boriti zoper vse, kar je grešnega in kar bi nas moglo v greh zapeljati. Če naj je naša vest mirna, potem moramo premagati vsako skušnjavo, vso mikavnost sveta in napade hudega duha. Za to zmago je treba odločnega, vztrajnega boja. Ker nismo pred skušnjavami nikdar in nikjer varni, moramo biti čuječi in imeti vedno pripravljen meč molitve.

Zaradi tega je dolžnost škofova, ki vam v Kristusovem imenu prinaša mir, da vas uči bojevati se zoper greh, da vas svari pred strastmi in grešnimi priložnostmi, da vas opominja z Jezusovimi besedami k pokori, ker druge poti k miru ni, dokler se v vas ne uresničijo besede sv. Pavla: »Mir Kristusov naj kraljuje v vaših srcih, h kateremu ste bili tudi poklicani v enem telesu« (Kol 3, 15).

Dragi verniki! Razložil sem vam na kratko, kakšen odgovor sem našel v sv. pismu na vprašanje: kakšno nalogo daje Bog katoliškemu škofu med verniki. Čuli ste, da je škof odposlanec Kristusov, ki oznanja božje kraljestvo in prinaša Jezusov mir.

Tako prihajam k vam s težko odgovornostjo pred Bogom, da izvršim nalogo, katero mi je naložil. S svetim Pavlom moram reči: »Gorje mi, če bi evangelija ne oznanjal« (1 Kor 9, 16). Gorje mi, ako te svoje naloge ne bi izvrševal! Zato pa hočem oznanjati božje

kraljestvo vestno in vedno, ne glede na to, ali je ljudem prav ali ni, saj velja za vsakega škofa opomin, ki ga je sv. Pavel dal svojemu učencu, škofu Timoteju: »Oznani ju besedo, nastopaj, bodi prilično ali neprilično; prepričaj, svari, opominjaj z vsem potrpljenjem in učenjem« (2 Tim 4, 2).

Kaj pa vi, dragi verniki? Vi pa imate od Boga naloženo dolžnost, da poslušno in verno sprejmete besedo o božjem kraljestvu, da po tej besedi živite in tako najdete pravi mir. Poslušajte, kako pristrčno vas sv. Pavel opominja: »Bodite poslušni svojim predstojnikom in bodite jim podložni, zakaj oni čujejo nad vašimi dušami kot taki, ki bodo dajali odgovor; da bodo to delali z veseljem, in ne zdihovaje, kar bi ne bilo dobro za vas« (Hebr 13, 17).

Sprejmite torej danes mojo prvo prošnjo, moj prvi zveličavni opomin: Poslušajte rádi svojega škofa in duhovnike, katere k vam pošilja; sprejemajte njihove besede v svoja srca, živite po njih, da bo mir Kristusov v vas in pri vas. Ne dajte se begati in motiti od nikogar, ki bi vas hotel ločiti od vaše duhovščine. Z vsem zaupanjem se oklenite in držite škofa in svojih dušnih pastirjev, saj so zato med vas poslani, da vas vodijo k Bogu, da v vaših dušah in v vašem vsakdanjem življenju utrjuje načela božjega kraljestva, ki so edini temelj resnične sreče in trajnega miru tudi na tem svetu. Tako bomo to, kar je sv. Pavel Efežanom tako lepo opisal: »Niste več tujei in priseljenci, ampak sodržavljanji svetih in domačini božji, zidani na temelju apostolov in prerokov, in glavni vogelni kamen je sam Kristus Jezus« (Ef 2, 19). V skupnem delu, skupni borbi in skupni molitvi bodimo vsi, škof, duhovniki in verniki, zedinjeni v eni Kristusovi resnici in ljubezni, »tako vam bo dan sijajen vhod v večno kraljestvo našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa« (2 Petr 1, 11).

Blagoslov vsemogočnega Boga Očeta in Sina in Svetega Duha, naj pride na vas in naj pri vas vedno ostane! Amen.

V Ljubljani, na praznik Kristusa Kralja, dne 26. oktobra 1950.

† Gregorij,
škof.

Vsem gosp. duhovnikom ljubljanske škofije.

Častiti sobratje!

S svetniško odločnostjo se je prevzvišeni g. nadškof dr. Anton Bonaventura Jeglič odpovedal vodstvu ljubljanske škofije ter se umaknil v Gornji grad, da tam z neprestano molitvijo podpira naše delo. Vsi smo globoko čutili, da smo z njegovim odstopom izgubili o č e t a in bilo nam je vsem hudo pri srcu, ko so se trgale vezi, ki so škofa Antona Bonaventuro vezale nad 32 let z ljubljansko škofijo. Bog mu bodi bogat plačnik za vse njegove — večinoma le njemu samemu znane — žrtve; mi ga pa ohranimo v svojem spominu pri delu in molitvah!

S 1. avgustom t. l. sem v smislu kan. 355 § 1. prevzel vodstvo ljubljanske škofije. Če pri katerem škofu, velja pri meni, da si je Bog izvolil, kar je nespametnega in slabotnega na svetu, kar je na svetu preprosteга in zaničevanega in to, kar ni nič (1 Kor 1, 27. 28.). Pot in način, po katerem me je Bog privedel na škofijsko stolico ljubljansko, je tako izreden in čudovit, da sem — da tako rečem — prisiljen verovati v previdnost božjo. Z zaupanjem v to božjo previdnost in v pomoč Svetega Duha sprejemam torej vodstvo škofije v jako težavnih in za bodočnost odločilnih časih, kakor vsi veste in vidite. Zaupanje mi pa vzbujata tudi Vaše sodelovanje; predvsem izkušnost in sposobnost stolnega kapitlja, nadalje dober duh, ki vlada v bogoslovnem semenišču, in temeljita strokovna izobrazba, katero dobivajo bodoči sodelavci na teološki fakulteti, končno pa še prav posebno delavnost, pobožnost in krepostnost klera naše škofije.

Ko Vam danes pošiljam vsem prvi pozdrav in iz vsega srea blagoslov, ki naj rosi iz Srca Jezusovega na Vaše osebe in na vse — tolikokrat trnjevo, težko — delo, Vam bi rad povedal, kar mi noč in dan leži na duši kot največja skrb.

Čital sem te dni nekje primeru, ki pravi, da so škofje orli, ki visoko v solnčnem zraku letajo in deželo nadzirajo. Ako so škofje orli, potem ste Vi, dragi gospodje, peruti orlove. Le s pomočjo močnih in širnih peruti se dviga kraljevi ptič v sinje višine; tako more tudi škof le s pomočjo dobrega, vnetega klera vršiti svoje apostolsko poslanstvo v škofiji. Škof in duhovščina tvorita enoto; eden brez drugega ali celo eden proti drugemu ne pomenita nič v boju zoper sovražnike božje.

Zato Vas prosim, gojite kot najpotrebnejši temelj, kot *conditio sine qua non*, s svojim škofom in med seboj *edinost*, *enotnost* in *vzajemnost*, da bomo ena sama strnjena vrsta, ki more sicer v boju pasti, raztrgati se pa ne more. Vse naše delo velja kraljestvu božjemu na zemlji. Kraljestvo milosti v dušah in katoliško Cerkev, zunanje kraljestvo božje, čuvati, braniti, utrjevati in razširjati je naša življenjska naloga in dolžnost, za katero bomo večnemu Sodniku odgovor dajali. Najlažje in najuspešnejše bomo to nalogo dovršili, ako v skupnosti in vzajemnosti pod vodstvom škofa svoje delo vršimo. Vez skupnosti, ki je doslej vzorno vezala duhovščino ljubljanske škofije, je *kanonična pokorščina in bratska ljubezen*.

Pokorščina je človeku, svobodnemu in mislečemu bitju, najtežja, ker pomenja žrtev lastne volje. A Bog jo od nas kategorično zahteva. Vse, kar mi vernike učimo, gre končno za tem, da so Bogu pokorni in se v tej pokorščini zveličajo. Sin božji nas je predvsem z zgledom učil pokorščine, bil je Očetu pokoren do smrti na križu (Fil 2, 8). Ne govorim

Vam o pokorščini zato, kakor da bi smatral v sedanjem trenutku to poudarjati za posebno potrebno, ampak hočem Vas spomniti na staro in znano resnico, da je v pokorščini blagoslov in uspeh. Na delovanju iz pokorščine leži tako bogat blagoslov, da ne ostane samo na duhovniku, ampak se razlije na vso župnijo, na vso okolico, kakor iz Abrahamove pokorščine: »Blagoslovljeni bodo v tvojem zarodu vsi narodi zemlje, ker si bil pokoren moji besedi« (Gen 22, 28). Trajen uspeh našemu delu daje Bog, ne pa naš lasten razum, zlasti še na verskem polju, kjer brez milosti sploh ni uspeha. Uspeh pa je odvisen od pokorščine. Ako delamo to in tako, kakor Bog hoče, kakor nam njegova volja kaže, potem Bog sam daje uspeh našemu delu, saj smo bili samo orodje v njegovih rokah. »Vir obediens loquetur victoria« (Prov. 21, 28).

Medsebojna bratska ljubezen je druga vez, ki naj druží škofa in vse duhovnike v eno vrsto. Je to samo po sebi umljivo. Saj smo učenci Jezusovi in kot taki med ljudstvo postavljeni od Cerkve božje, učenci Jezusovi pa ne moremo biti in nismo, ako nimamo medsebojne ljubezni. Vsako izgovarjanje, vsako pomirjevanje vesti je sofizem, spričo jasne Jezusove besede: »Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen med seboj« (Jan 13, 35). Kolikšno pohujšanje bi dajali duhovniki, ki bi ne imeli ljubezni med seboj ali ki bi celò svoja nasprotstva in svoje prepire med ljudstvo zanašali. Vse, kar so morda v dušah vernikov kdaj zgradili, bi sami razrušili, in to bi bila grozna odgovornost pred Bogom. Ne bodimo ozkosrčno ljubosumni in nevoščljivi, ampak širokogrudni in se veselimo uspehov drugih kakor sv. Pavel: »Eni pa oznanjajo Kristusa iz nasprotovanja, ne iz čistega namena, misleč, da mi povzročajo stisko v mojem jetništvu. Kaj zato? Da se le, kakorkoli že, najbo s pretvezo ali iskreno, oznanja Kristus, in tega se veselim« (Fil 1, 17, 18).

Enotnost in vzajemnost naj vlada tudi v delovanju. Moj prevzvišeni prednik je imel navado, da je ob novem letu naslovil na duhovščino pismo, v katerem je opozoril na posebno nujne naloge, katerih so se gospodje med letom z veseljem oprijeli in tako je z enotnim delom marsikaj lepega uspelo. Te hvalevredne in po izkušnji potrjene navade se bom tudi jaz držal. Ker pa stojimo itak že pred novim letom, Vas kar v današnjem pismu opozorim na nekaj v bližnji bodočnosti posebno važnih zadev.

1. Prvo in glavno naše delo se mora obrniti na mladino in sicer vprav na otroke. Potrebna, nujno potrebna je temeljita evharišična vzgoja otrok. Papež Pij X. nam je dal v zgodnjem in pogostem sv. obhajilu na razpolago najučinkovitejše vzgojno sredstvo, kateremu satan ne more blizu. Če bo Jezus zgodaj in pogosto prihajal v otroška srca in jih vzel v svojo posest, tako srce nikoli ne bo moglo biti za dalje časa satanova last. Za to gre, kdo bo vladar otroških in mladostnih src: Jezus ali satan. Otroke za vsako sv. obhajilo dobro pripravite; šolske ure, ki se za to porabijo, bodo najbolj blagoslovljene. Izogniti se moramo nevarnosti, da bi bilo pogosto sv. obhajilo otroku zgolj zunanje opravilo, ki ga mehanično vrši, brez notranjega doživetja, ki izvira iz žive vere in resnične ljubezni do Jezusa. Navadimo otroke na redno vsakdanjo molitev, na kratke obiske Najsvetejšega, kadar gredo mimo cerkve. Da bo pogosto sv. obhajilo otrok urejeno, bo kazalo izbrati vsak mesec posebno otroško nedeljo. Porabite tudi cerkvena verska združenja kakor so Marijini vrteci, frančiškovi križarji, sestre sv. Klare in slično.

2. Druga nujna naloga sedanjosti za bodočnost je ureditev katoliške akcije v vseh župnijah. To zahteva sv. Oče. Ako pa on to zahteva od vseh škofov in vedno o tem govori in to priporoča, moramo verovati, da hoče to Bog sam, da nas hoče božja previdnost pripraviti na odločilni boj, ki ga nam bodočnost z brzimi koraki prinaša. Sv. Očeta moramo ubogati; pokorščina nam prinese blagoslov in uspeh. V katoliški akciji in z njeno pomočjo si vzgojite apostolov, sebi pomočnikov v velškanskih potrebah dušnega pastirstva in katoliškega življenja. Vzgojite si sodelavce, ki bodo znali vplivati na javno mnenje v župniji, zagovarjati in braniti verske resnice. Za to vzgojo delavcev v katoliški akciji uporabljajte duhovne vaje v Domu duhovnih vaj. S tem bo dobila vsaka župnija primerno številno katoliško elito, ki bo imela vodilno vlogo v župniji.

3. Zdi se mi, da so prišli časi, v katerih more vsak duhovnik reči s psalmistom: »Adversum me susurrabant omnes inimici mei; adversum me cogitabant mala mihi« (Ps. 40, 8). Množijo se v zadnjem času ovadb in sumničenja katoliške duhovščine naše škofije pred državnimi oblastmi. Ni nam dana prilika, da bi mogli v vsakem slučaju dokazati neosnovanost in neresničnost teh ovadb. Tako smo prišli na sum, da nismo vdani kralju in oblasti. Duhovščina, ki navaja otroke in odrastle, da naj izpolnjujejo četrto božjo zapoved, ki uči, da ni oblasti razen od Boga, ki vernike opominja, da molijo za kralja in oblastnike kakor učita apostola sv. Peter in sv. Pavel (Rimlj 13, 1; 1 Tim 2, 2; Petr 2, 13. 17), ta duhovščina naj bi bila državi in vladarju nasprotna in nevarna! Proti takemu sumničenju se ne moremo boriti drugače kakor s svojim delom.

Dokazujmo s svojim delom ljubezen in zvestobo vladarju in domovini. Nj. Veličanstvo hoče, kakor mi je blagovolilo izjaviti, da se v ljudstvu utrdi vera, morala in pobožnost in računa pri tem s podporo in sodelovanjem duhovščine. Z vsemi silami delajmo za ta visoki cilj: versko in moralno vzgojiti in spopolniti ljudstvo. To je naše delo, naš poklic! Z veseljem delajmo na tem v trdni zavesti, da bo cilj šele tedaj dosežen, ko bo naša mladina v mišljenju in življenju vsa in res krščanska, zvesta Bogu, Cerkvi in kralju.

Po kan. 336 § 2. in 469. imajo škofje in župniki dolžnost čuvati med verniki čisto vero in pošteno moralo. Protiverskega in protimoralnega delovanja in vplivanja nikdar ne moremo in ne smemo mirno gledati in pripustiti, ampak z modrostjo, previdnostjo in odločnostjo ga skušati onemogočiti. Ako treba, je dušnopastirska duhovščina dolžna škofa obvestiti, da skuša on preprečiti rušenje vere in morale, ki sta najtrdnjša stebra vsaki državi.

Končno pa, gospodje, molimo mnogo drug za drugega, za svoje vernike, za ves narod, za državo in njenega vladarja. Zelo mnogo je težav in nevarnosti v sedanjosti, kaj nam pa bodočnost prinaša, ne vemo. Vera nas uči, da je Bog vrhovni vladar, da on vodi narode in razsvetljuje vladarje, da on s svojo milostjo podpira naše napore, uresničuje dobre načrte in uničuje naklepe brezbožnikov. Vzpodbujajte zato tudi pobožne duše, da molijo v te velike namene naše domovine, da sprejemajo na se prostovoljna zatajevanja, sami pa se vedno najprej posvetujemo pred tabernakljem z Jezusom o vsem, kar nameravamo podvzeti. »Veliko premore goreča molitev pravičnega« (Jak 5, 16).

Pozdrav in blagoslov!

V Ljubljani, dne 24. oktobra 1930.

† Gregorij,
škof.

Obhajilna patena.

V zmislu instrukcije sv. kongregacije zakramentov z dne 23. marca 1929 in sklepa konference dekanov z dne 12. junija 1930 odredjam, da se v vseh cerkvah in kapelah, kjer se običajno deli sv. obhajilo, uvede obhajilna patena.

Ker v naši škofiji verniki še niso vajeni na to pateno in bi jih podajanje iste od rok do rok motilo, zato naj drži pateno dostojno oblečen cerkvenik ali mašni strežnik.

Škofijski ordinariat je dal po pasarju Ivanu Kregarju v Ljubljani izdelati pripraven in predpisom odgovarjajoč vzorec obhajilne patene, ki se priporoča za nabavo.

Oni pa, ki bi si pateno nabavili po svojih načrtih, se opozarjajo, da mora biti patena popolnoma gladka, da se drobci hostij lahko poberejo z nje.

V Ljubljani, dne 28. oktobra 1930.

† Gregorij,
škof.

Oratio imperata.

Pri vseh sv. mašah, pri katerih je po rubrikah oratio imperata dovoljena, naj se do preklica jemlje oratio contra persecutores Ecclesiae (Orationes ad diversa Nr. 10).

Caritas.

Župnim uradom, samostanskim predstojništvom, cerkvenim zavodom in društvom se naroča, naj do konca t. l. sporoče Zvezi karitativnih društev za Slovenijo v Ljubljani, Poljanska cesta 28, vse podatke o karitativnem delu, ki se izvršuje v njihovem območju. Naznanijo naj se karitativna društva, karitativni odbori in vsa društva in cerkvene družbe (Marijine družbe, III. red, salezijansko sotrudištvo i. dr.), ki kakorkoli karitativno delujejo in naj se to karitativno delo kratko označi. Naštejejo naj se karitativna dejanja, ki jih izvršujejo imenovane karitativne organizacije, n. pr. koliko ubožcev dobiva hrano ali uživa kako drugo podporo. Sporoči naj se, katere hiše s karitativnim namenom so v župniji: hiralnice, bolnišnice, otroška zavetišča, sirotišnice itd. Zraven naj se pove, koliko pomoči potrebnih se v teh zavodih oskrbuje, kdo je njihov lastnik, ali so pod vodstvom redovnic in katerih, kdo jih je ustanovil in kdaj, s čim se vzdržujejo itd. Navedejo naj se tudi vse druge denarne ali kakršnekoli ustanove s karitativnim namenom, ki jih upravljajo cerkev ali cerkveni zavodi. Naznani naj se tudi kakršnokoli delovanje, ki ima karitativni značaj, čeprav ni pod nadzorstvom cerkve.

Karitativna zveza zbira statistiko celokupnega slovenskega katoliškega karitativnega dela, kar bo imelo velik pomen za nadaljnji razvoj krščanske dobrodelnosti med našim ljudstvom.

71.

Kmetijske nadaljevalne šole in gospodinjski tečaji.

Župnim uradom se naroča, naj n e m u d o m a sporoče škofijskemu ordinariatu:

1. Ali se nahaja v župniji kmetijska nadaljevalna šola in gospodinjski tečaj.
2. Kako je poskrbljeno za verouk na omenjeni šoli in gospodinjskem tečaju.

72.

Razne objave.

Opozorilo. V nekaterih krajih ponujajo ljudem sv. pismo »britanske in inozemske svetopisemske družbe«. Po kan. 1399, 1° katoličani ne smejo brati in zato tudi ne kupovati sv. pisma, ki ga je izdal kdo, ki ni katoliške vere. — Gospodje dušni pastirji naj vernike na prižnici na to prepoved opozore.

Novi Cerkevni molitvenik, ki se bo od tu razposlal po en izvod vsem župnim uradom, je v rdeči in zlati obrezi (v usnje vezan). Cena rdeči obrezi 100 Din, zlati 120 Din. Župni uradi naj zato takoj sporoče semkaj, v kakšni obrezi ga žele. Tistim župnim uradom, ki do 25. t. m. ne bodo tega sporočili, se bo poslal po en izvod v zlati obrezi. Ako želi kateri župni urad imeti več izvodov, zlasti za podružne cerkve, kjer so gospodje penzionisti, naj to obenem semkaj sporoči. Cerkevni molitvenik — mali format — bo gotov okoli novega leta. Velikost približno 11 × 17 cm. Obsegal bo vse, kakor Cerkevni molitvenik velikega formata, razen molitev, ki se rabijo le enkrat v letu. Tisk bo manjši. Cena 1 izvodu v pegamoid vezavi z zlato obrezo 44 Din, v usnju z zlato obrezo pa 68 Din. Ta molitvenik bo dobro služil za podružne cerkve, ki si ga bodo radi nižje cene lažje nabavile in pa za asistenco pri slovesni službi božji. Župni uradi naj sporoče zato tudi semkaj, koliko izvodov žele imeti Cerkvenega molitvenika v manjši obliki in v kakšni vezavi, da bo mogoče pravočasno naročiti v knjigoveznici zadostno število molitvenikov te ali one vrste vezave.

Klobuček za sveče. Inž. Josip Likar je izdelal poseben klobuček za svečo, ki jo ščiti, da ne kaplja, obenem pa zadržuje svečo, da znatno počasneje gori in se s tem veliko prihrani na materialu. Prednost klobučka je v tem, da se sam avtomatično premika. Ker ima ta nova iznajdba namen, da ščiti oltarje pred onesnaženjem prtov in da ekonomično varuje cerkve, je škof. ordinariat aparat po preizkušnji potrdil in ga s tem priporoča za nabavo. Vse informacije daje inž. Josip Likar, Kostanjevica na Krki, ki bo tudi sam poslal predstojništvom cerkva točne tozadevne prospekte in navodila.

Zavarovanje za starost in onemoglost. V Ljubljani se je ustanovila posebna zavarovalnica pri III. redu, ki je namenjena delavcem in delavkam, služabnikom in služkinjam, trgovskim in obrtnim uslužbencem in uslužbenkam, poljskim delavcem in delavkam, z eno besedo vsem, ki nimajo dovolj lastnega premoženja ali nimajo zagotovljene dovolj velike pokoj-

nine za leta starosti in onemoglosti. Namenjena je zavarovalnica tudi gospodarjem in gospodinjam, ki naj bi se zavarovali, dokler so sami gospodarji, da se jim ne bo treba bati ne zeta ne sinahe, ki bi jim mogli odtrgovati pošteno zasluženi priboljšek ali preužitek. — Pogoji so: 1. Zavarovanci morajo biti člani III. reda ali se zavezati, da se bodo vanj vpisali tekom petih let. 2. Biti morajo naročeni na »Cvetje«, ali se nanj naročiti. 3. Vpisnina znaša 10 Din enkrat za vselej za tiskovine itd. — Duhovniki dobe splošna navodila o tem zavarovanju v glasilu voditeljev III. reda »Duhovnemu Vestniku«, ki izhaja v Mariboru. Po vsa podrobna pojasnila, tiskovine itd. pa naj se obrnejo ali uradno na: Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani, ali zasebno na: Uredništvo »Cvetja«, Ljubljana. Gg. dušnim pastirjem se priporoča, da obveste o tem svoje vernike.

73.

Škofijska kronika.

Cerkveno odlikovanje. Za škof. duhovnega svetnika je bil imenovan Karel Gross, podvodja in ekonom v škof. duhovskem semenišču v Ljubljani.

Zavod sv. Stanislava. Enoletni dopust je dovoljen Antonu Koritniku, direktorju škof. gimnazije. Za vršileca dolžnosti direktorja gimnazije je bil imenovan prof. dr. Anton Ratajec. — Za suplenta prirodopisa je bil imenovan predmetni učitelj Anton Moder.

Umeščeni so bili: Blaž Rebol, župnik v Dobrniču, dne 7. oktobra 1930 na župnijo Bela cerkev; Ignacij Omahen, župnik v Beli cerkvi, dne 8. oktobra 1930 na župnijo Dobrnič; Matej Sušnik, dne 16. oktobra 1930, vnovič na župnijo Rovte in Anton Plešic, župni upravitelj na Primskovem pri Litiji, dne 16. oktobra 1930 na to župnijo.

Resignirala sta na svoji župniji: Anton Pfajfar, župnik v Dražgošah, ki mu je dovoljena začasna pokojnina, in Franc Hiti, župnik na Turjaku.

Imenovani so bili: Franc Hiti, župnik na Turjaku, za župnega upravitelja v Dražgošah; Jožef Poje, subsidiarij v Št. Vidu nad Ljubljano, za kaplana istotam; Janko Kraljič, prefekt v zavodu sv. Stanislava, za subsidiarija v Št. Vidu nad Ljubljano in p. Erhard Pečar, O. Cap., za II. kaplana v Škofji Loki.

Stalna pokojnina je dovoljena Ivanu Primarju, kaplanu v zač. pokoju v Kamniku.

Škofijski ordinariat v Ljubljani,

dne 5. novembra 1930.

Vsebina: 66. Gregorij, škof, pastirsko pismo vernikom. — 67. Gregorij, škof, pastirsko pismo duhovnikom. — 68. Obhajilna patena. — 69. Oratio imperata. — 70. Caritas. — 71. Kmetijske nadaljevalne šole in gospodinjski tečaji. — 72. Razne objave. — 73. Škofijska kronika.

Izdajatelj: Škofijski ordinariat (Ignacij Nadrah). — Odgovorni urednik: Jože Jagodic.
Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč.

GREGOR,

durch Gottes und des apostolischen Stuhles Gnaden
Bischof von Ljubljana,

entbietet allen Gläubigen seiner Diözese Gruß
und Segen im Namen des dreieinigen Gottes!

Unerforschlich sind die Wege der göttlichen Vorsehung, die mich als Nachfolger eines der größten und verdienstvollsten Bischöfe auf den Thron des hl. Maximus geführt haben. Mit Furcht und Zittern übernahm ich die Leitung der Diözese und die schwere Verantwortung für das Heil eurer Seelen. Mut und Zuversicht geben mir die Worte des hl. Paulus: »Der heilige Geist hat euch zu Bischöfen gesetzt, die Kirche Gottes zu regieren« (Apg 20, 28). Wenn also der heilige Geist, der die Kirche Christi leitet und erhält, Bischöfe mittels des Oberhauptes der Kirche einsetzt, so wird derselbe heilige Geist seine Bischöfe auch leiten, erleuchten und mit seiner sieghaften Gnade unterstützen. In diesem zuversichtlichen Hoffen auf den Beistand Gottes sende ich heute zum erstenmal euch, geliebte Diözesanen der deutschen Muttersprache, den oberhirtlichen Segen, der allen gelten soll, insbesondere jedoch den unschuldigen Kindern und den Kranken auf ihrem Schmerzenslager.

Die erste große Frage, die sich mir bei Übernahme der Diözese stellte, ist die Frage: Welche Aufgabe legt Gott einem katholischen Bischof unter den Gläubigen auf? Die Antwort darauf fand ich in der hl. Schrift und diese möchte ich gerne im ersten Hirten-schreiben auch euch vorlegen.

1. Die Bischöfe sind Nachfolger der Apostel, haben dieselben Pflichten und Vollmachten, welche unser Herr Jesus Christus seinen Aposteln übertragen hat, als er sprach: »Wie mich der Vater gesandt hat, so sende ich euch« (Joh 20, 21). Vor seiner Himmelfahrt gab er ihnen den Auftrag: »Mir ist alle Gewalt gegeben im Himmel und auf Erden. Gehet also hin, und lehret alle Völker« (Mt 28, 18. 19). In der Liebe des Vaters und mit göttlicher Gewalt sendet Christus seine Apostel und ihre Nachfolger zu allen Völkern. In jener Liebe, welche einstens den eingeborenen Sohn als Erlöser auf die sündenbeladene Erde sandte, kommt der Bischof zu seiner Herde, um alle Seelen zu retten. In der höchsten, von jeder menschlichen Macht unabhängigen, göttlichen Gewalt hat Christus das Recht seine Apostel und Bischöfe überall hin zu senden, um das Evangelium zu verkünden. Im Namen Jesu kommen die Bischöfe: Wer euch aufnimmt, nimmt mich auf« (Mt 10, 14). Wer sie aber nicht aufnimmt, aus dessen Haus sollen sie nach den Worten des Herrn hinausgehen und den Staub von ihren Füßen schütteln (Mt 10, 14). »Für Christus also sind wir Gesandte, indem Gott gleichsam durch uns ermahnt. Wir bitten an Christi Statt: Lasset euch versöhnen mit Gott« (2 Kor 5, 20. 21).

2. Als der göttliche Meister seine Apostel aussandte, beauftragte er sie: »Prediget und sprecht: Das Himmelreich hat sich genaht« (Mt 10, 7). Die Apostel und ihre Nachfolger, die Bischöfe, sind Prediger des Himmelreiches. Das Himmelreich müssen sie verkünden und es in jeder einzelnen Seele so zu stärken versuchen, daß es die Pforten der Hölle nicht überwältigen.

Was ist denn dieses Himmelreich? Est ist ein geistiges Reich. »Das Reich Gottes ist nicht Speise und Trank, sondern Gerechtigkeit und Friede und Freude im heiligen Geiste« (Rom 14, 17), behauptet der hl. Paulus.

Der Geist des Reiches Gottes ist vollkommen entgegengesetzt dem Geiste dieser Welt. Christus preist die Armen selig, nicht die Reichen und die nach Schätzen Strebenden; die Sanftmütigen, nicht die Rachsüchtigen und Ränkeschmiede; die Trauernden, nicht aber die in zügelloser Freude Schwelgenden; selig sind dem Herrn die Barmherzigen, nicht die hartherzigen und selbstsüchtigen Geizhalse; selig sind die Reinen, nicht die in Unzucht Genüsse suchen; die Friedfertigen, nicht die Zornigen, die Haß und Feind-

schaft säen; selig sind, die nach Gerechtigkeit dürsten und die um der Gerechtigkeit willen Verfolgung leiden, wehe aber jenen, die Ungerechtigkeit üben. In den acht Seligkeiten finden wir mit göttlicher Einfalt und Offenheit den Geist, welcher im Reiche Gottes herrschen soll, ausgedrückt. Das Amt eines Bischofes besteht nun darin; dieses Grundgesetz des Himmelreiches zu erklären, den Gläubigen in die Herzen zu säen, bis darin der Geist Christi zur Herrschaft gelangt.

Vor allem muß das Reich Gottes in unseren Seelen herrschen, aber nicht nur hier. Der Geist dieses Reiches muß unser ganzes Tun und Lassen beeinflussen und leiten, sodaß wir immer und überall die Gebote Gottes und der Kirche gewissenhaft erfüllen. »Nicht jeder, der zu mir sagt: Herr, Herr! wird in das Himmelreich eingehen, sondern wer den Willen meines Vaters tut, der im Himmel ist, der wird in das Himmelreich eingehen« (Mt 7, 21). Die Apostel und Bischöfe dürfen sich also nicht zufrieden geben, daß sie das Reich Gottes bloß verkünden, sie müssen sich bemühen, die Gläubigen zu einem wahrhaft christlichen Leben zu führen, zur tatsächlichen Übung der jedem Stande angemessenen christlichen Tugenden. Mit bloßen Worten kann dieses Ziel nicht erreicht werden, dazu ist Gottes Gnade nötig, welche das Wort zur Tat werden läßt, wie die Sonne das in die Erde gesenkte Samenkorn keimen läßt, »Denn nicht in Worten besteht das Reich Gottes, sondern in Kraft« (I Kor 4, 20).

5. Die Apostel des Herrn sind Friedensbringer. So hat ihnen der Herr gesagt: »Indem ihr aber in ein Haus tretet, begrüßet es und saget: Friede sei mit diesem Hause! Wenn nun das Haus dessen würdig ist, so wird euer Friede über dasselbe kommen; ist es aber dessen nicht würdig, so wird euer Friede auf euch zurückkehren« (Mt 10, 12, 13). Die Apostel trugen diesen Frieden, den ihnen der Herr gegeben hat, wie ihn die Welt nicht geben kann (Joh 14, 27), in die ganze Welt und nach ihnen sind die Bischöfe durch alle Jahrhunderte der Kirchengeschichte die Friedensverkünder und Friedensbringer. »Friede« ist die erste Wort im Reiche Gottes. Worin besteht nun dieser Friede? Im ruhigen Gewissen! Das Gewissen wird nur dann ruhig sein, wenn sich der Mensch sagen kann, daß er kein göttliches oder kirchliches Gebot in wichtiger Sache übertreten hat. Und auch unter den

Menschen untereinander wird nur dann Friede herrschen, wenn jederman ein ruhiges Gewissen haben wird.

Diesen Frieden schüttet uns Gott nicht in die Hand wie reifes Obst, den Frieden müssen wir uns erkämpfen. Der erste Schritt ins Himmelreich ist die Buße. So verkündigte es der Heiland selbst in seiner ersten Predigt: »Tuet Buße! denn das Himmelreich hat sich genahet« (Mt 4, 17). Solange wir durch wahre Buße die Sünden nicht aus der Seele wegschaffen, kann vom Frieden keine Rede sein. Wenn die Apostel Frieden bringen, da rufen sie zum Kampfe auf, da reichen sie das Schwert, wie der Herr es sagte: »Ich bin nicht gekommen, Frieden zu bringen, sondern das Schwert« (Mt 10, 34). Das Schwert zum Kampfe gegen Sünde, gegen sündhafte Begierden, gegen die Gott-haßende Welt und den Satan. Des Bischofs Aufgabe ist es also auch, euch den Kampf für Gott und gegen die Sünde zu lehren, damit ihr durch diesen Kampf zum wahren Frieden Christi gelangt.

Ihr aber, Geliebte im Herrn, habt nun vor Gott die Pflicht, die Predigt vom Reiche Gottes und vom Frieden Christi, die euch vom Bischof durch euere Seelsorger verkündet wird, gläubig anzunehmen und euer tägliches Leben darnach zu richten. Höret gerne die Lehren und Ermahnungen derjenigen, die für euere Seelen Verantwortung tragen, eueres Bischofs und eurer Priester. Haltet fest an eueren Seelsorgern und deren Lehren, lasset euch von ihnen leiten und belehren, »denn so wird euch ein weit offener Eingang in das ewige Reich unseres Herrn und Heilandes Jesus Christus verstattet werden« (2 Petr 1, 11).

Der Segen des allmächtigen Gottes des Vaters und des Sohnes und des heiligen Geistes komme über euch und bleibe immerdar. Amen.

Ljubljana, am Christkönigsfest, 26. Oktober 1950.

† Gregor,
Bischof.